Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Asiantuntijalausunto; HE 193/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kansainvälisen avun antamista ja pyytämistä koskevasta päätöksenteosta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Kriisinhallintakeskuksen asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä laiksi kansainvälisen avun antamista ja pyytämistä koskevasta päätöksenteosta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi.

Kriisinhallintakeskus näkee ehdotetut muutokset perusteltuina. On kannatettavaa, että lain soveltamisala laajennettaisiin kattamaan myös Suomen kansallisesta tarpeesta, ilman ulkopuolista pyyntöä tapahtuva Suomen viranomaisten toiminta ulkomailla, koska tällaisen ulkopuolisen pyynnön saaminen esimerkiksi tilanteessa, jossa maan hallinto on romahtamassa, voi olla haastavaa tai mahdotonta. Kriisinhallintakeskuksen lähettämänä työskentelee ulkomailla jatkuvasti noin 110–130 asiantuntijaa. Suurin osa heistä työskentelee kriisialueilla haastavissa olosuhteissa, mihin liittyy monenlaisia riskejä, kuten yleisen turvallisuustilanteen äkillinen heikkeneminen tai panttivangiksi joutuminen. On erittäin tärkeää, että Suomen toimivaltaiset viranomaiset voivat tällaisissa tilanteissa tarvittaessa osallistua Kriisinhallintakeskuksen lähettämien asiantuntijoiden evakuoimiseen tai muuhun avunantoon joko itsenäisesti tai toista viranomaista tukien.

Tilanteet, joissa suomalaisten viranomaisten tukea voitaisiin tarvita Kriisinhallintakeskuksen lähettämien asiantuntijoiden turvallisuuden takaamiseksi, ovat vaikeasti ennakoitavia ja usein äkillisiä. Sen vuoksi on olennaista, että lainsäädäntö on riittävän joustavaa mahdollistaen reagoinnin erilaisiin tilanteisiin, mukaan lukien sellaiset, joihin ei välttämättä ole voitu varautua. Vastaavasti päätöksentekomenettelyjen tulee tarvittaessa mahdollistaa nopea päätöksenteko. On tärkeää, että päätöksentekoa koskevat toimivalta- ja menettelysäännökset ovat selkeitä, jotta kiireellistä viranomaisten tukea tarvittaessa on eri skenaarioissa selvää, minkä tahon ja minkälaista menettelyä noudattaen päätös tulee tehdä.

CMC Finland
PL 1325
(Ratapihantie 9, 6. kerros)
00521 Helsinki

Puhelin(vaihde)
+358 295 480 171

www.cmcfinland.fi

CERTIFIED QUALITY SYSTEM DNV·GL ISO 9001

Kriisinhallintakeskus toteaa näkemyksenään, että ehdotetut lainsäädäntömuutokset selkeyttävät ja parantavat viranomaisten toimintaedellytyksiä edellä kuvatun kaltaisissa tilanteissa ja ovat siten kannatettavia.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutosta myös siviilihenkilöiden osallistumisesta kriisinhallintaan annetun lain 2 §:ään. Muutos koskee kansainväliseen pelastustoimintaan osallistumista eikä Kriisinhallintakeskuksella ole sen osalta huomautettavaa.

CMC Finland
PL 1325
(Ratapihantie 9, 6. kerros)
00521 Helsinki

Puhelin(vaihde)
+358 295 480 171

www.cmcfinland.fi

CERTIFIED QUALITY SYSTEM
DNV·GL
ISO 9001